

Trygg framtid for folk og natur.

Oversikt over aktuelt regelverk

www.fylkesmannen.no/mr/

Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Om oss | Tema A-Å | GisLink kartportal

Lydversjon | Høgkontrast | a a | Language ▾

Søk

Betre oppvekst

Kommunereforma

Verjemål

Asylsøkjjarar og flyktingar

Folk og samfunn ▾

Barnehage og opplæring ▾

Barn og foreldre ▾

Helse, omsorg og sosialtenester ▾

Miljø og klima ▾

Landbruk og mat ▾

Kommunal styring ▾

Plan og bygg ▾

Samfunnstryggleik og beredskap ▾

Kurs og konferanse

Komande

06.01-14.01 Politkaropplæring januar 2016

20.01 Fjellscred- og flodbølgeberedskap 20. januar

Tilsyn

Komande

13.01 Tilsyn med kommunal beredskapsplikt i Halså kommune

10.02 Tilsyn med kommunal

Ledige stillingar

Rådgivar arkiv - Søknadsfrist: 17.01.2016

[Abonner på nyhende frå Fylkesmannen](#)

Nyhende

MÅNDAG 21.12.2015
Nyhende nr. 7

Dette vert siste utgåve av [NYHENDE](#) for 2015. Vi vil med dette få takke for godt samarbeid i fase 2 av kommunereforma, og ønske alle ei God Jul og eit Godt Nyttår!

[\[Les meir \]](#)

TORS DAG 17.12.2015
Nytt inntektssystem på høyring

Endringar i kommunane sitt inntektssystem er ute på høyring.

Fylkesmannen sine roller og oppgaver

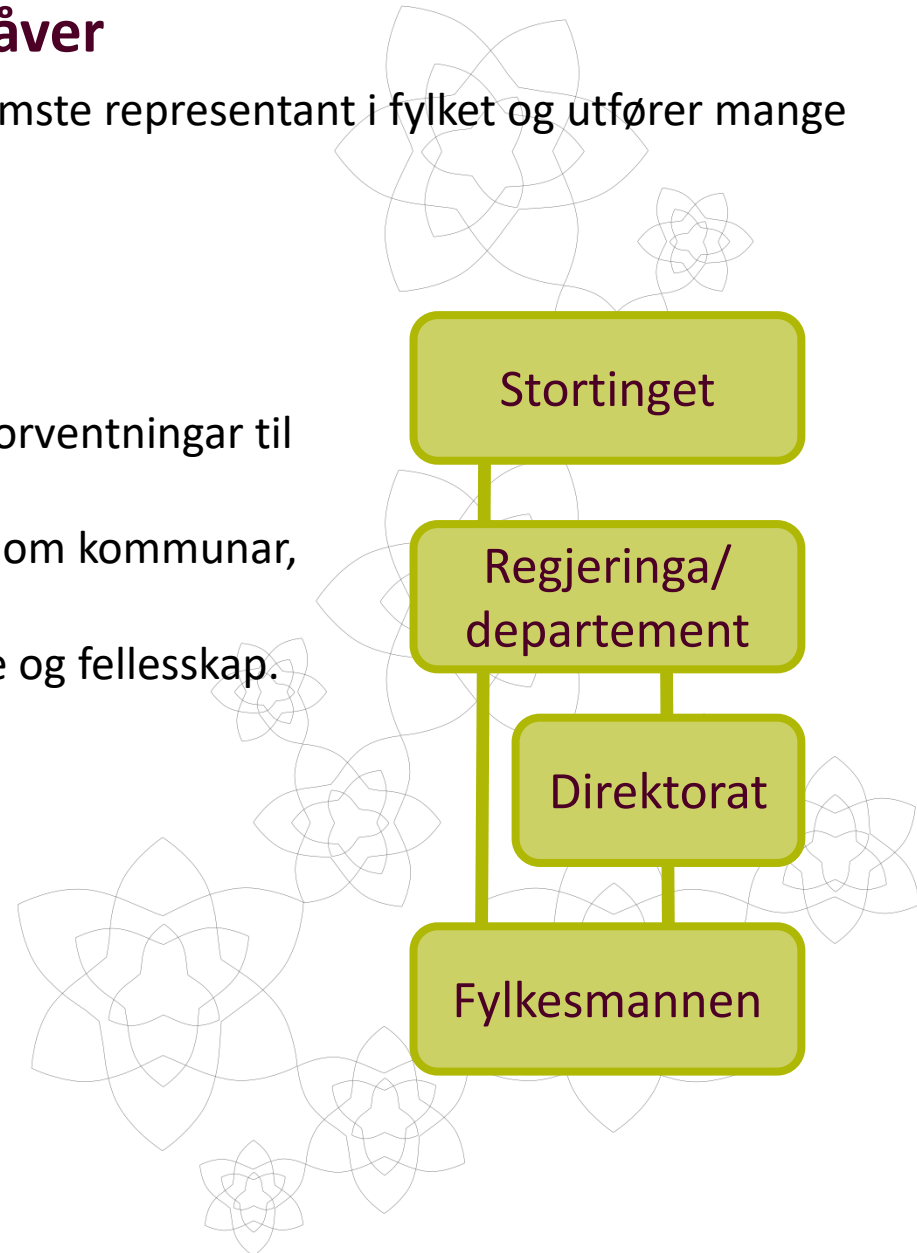
Fylkesmannen er Kongen og Regjeringa sin fremste representant i fylket og utfører mange og allsidige forvaltningsoppgaver.

Hovudoppgåver:

- Formidle og iverksette statleg politikk og forventningar til kommunane.
- Samordne og medverke til samarbeid mellom kommunar, statsetatar og regionale aktørar.
- Fremje rettstryggleik for einskildmenneske og fellesskap.

Fylkesmannen har ulike roller som

- sektormyndigheit
- samordningsinstans
- initiativtakar og informasjonsknutepunkt
- rettstryggleiksinstans

Lodve
Solholm

Rigmor
Brøste

Embetsleiing
Fylkesmann og ass. fylkesmann

Administrasjons-
stab

Informasjon og
kommunal
samordningsstab

Helse- og
sosial

Grete
Teigland

Justis- og
beredskap

Helge
Mogstad

Landbruk

Frank
Madsøy

Miljøvern

Linda
Aaram

Oppvekst og
utdanning

Alv
Walgermo

Våre satsingsområde

«Betre oppvekst»

Fylkesmannen rettar søkelyset på barn og unge mellom 0-20 år sine oppvekstvilkår i Møre og Romsdal.

Anne Mette Nerbøberg Tlf: 71 25 85 28

«Kommunereforma»

Fylkesmannen set i gang, rår til og sørger for at kommunane kjem i mål med kommunereformprosessen før 01.07.2016.

Vigdis Rotlid Vestad Tlf: 71 25 84 47

«Forsøk med samordning av statlege motsegner til kommunale planar» gjer at kommunane kan forhalde seg til ei stemme på vegne av regional stat slik at dialogen i konfliktsaker blir enklare.

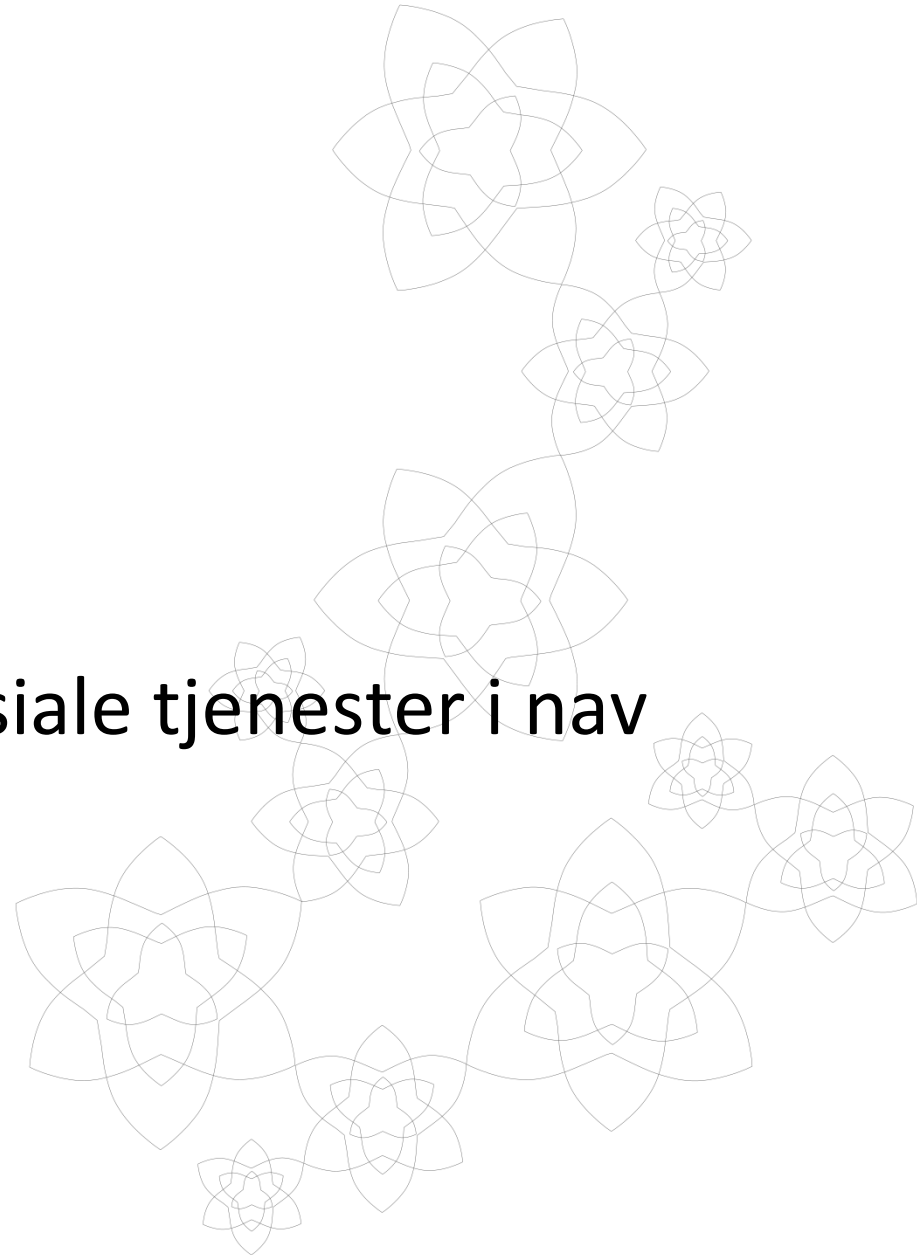
Jon Ivar Eikeland Tlf: 71 25 84 68

Om oss to

Eli Karin Walle
- barnevern

Eilin Reinaas
- helse- og omsorg og sosiale tjenester i nav

Aktuelle lover og konvensjoner

Barnevernloven

Helse- og omsorgstjenesteloven

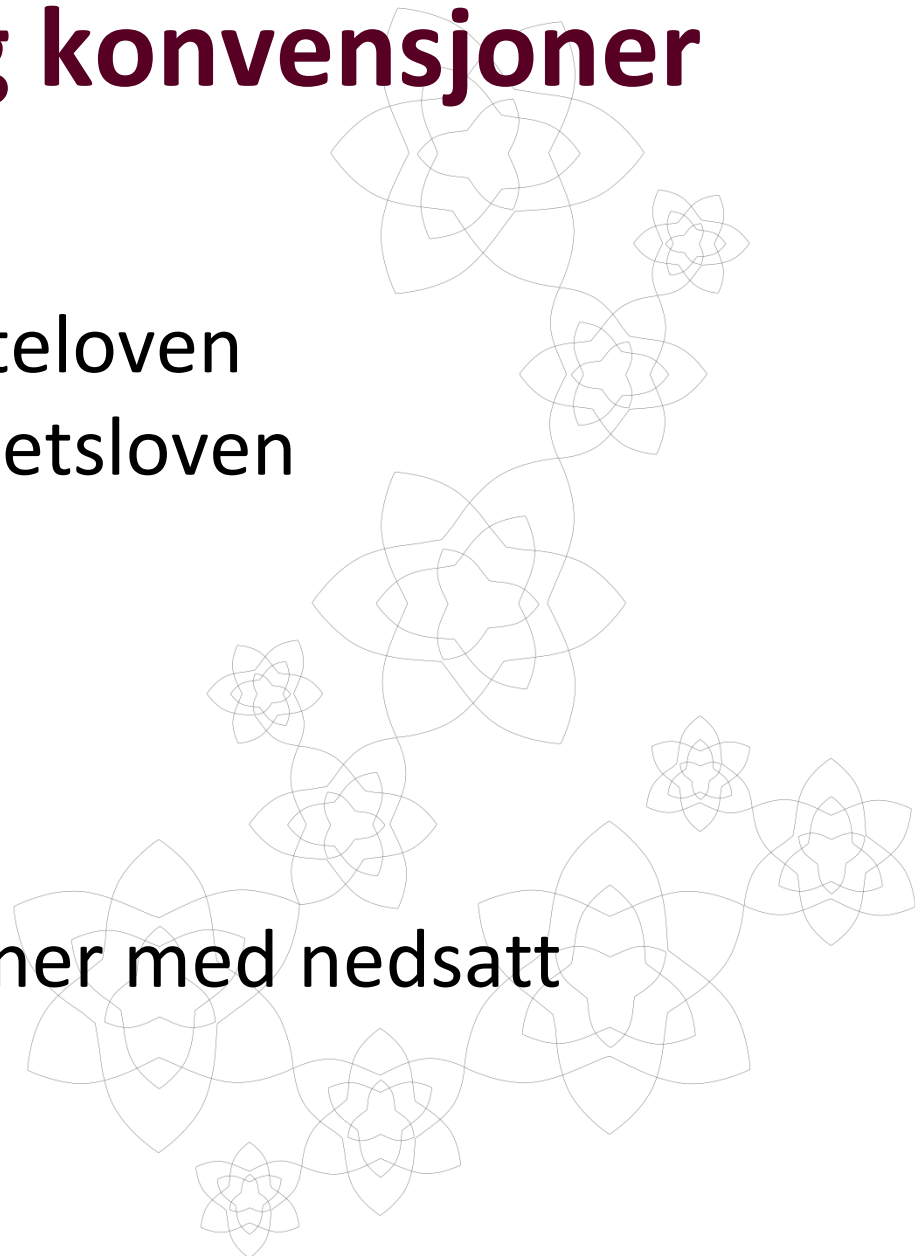
Pasient- og brukerrettighetsloven

Sosialtjenesteloven i nav

Menneskerettigheter

FN-konvensjon for barn

FN-konvensjon for personer med nedsatt
funksjonsevne

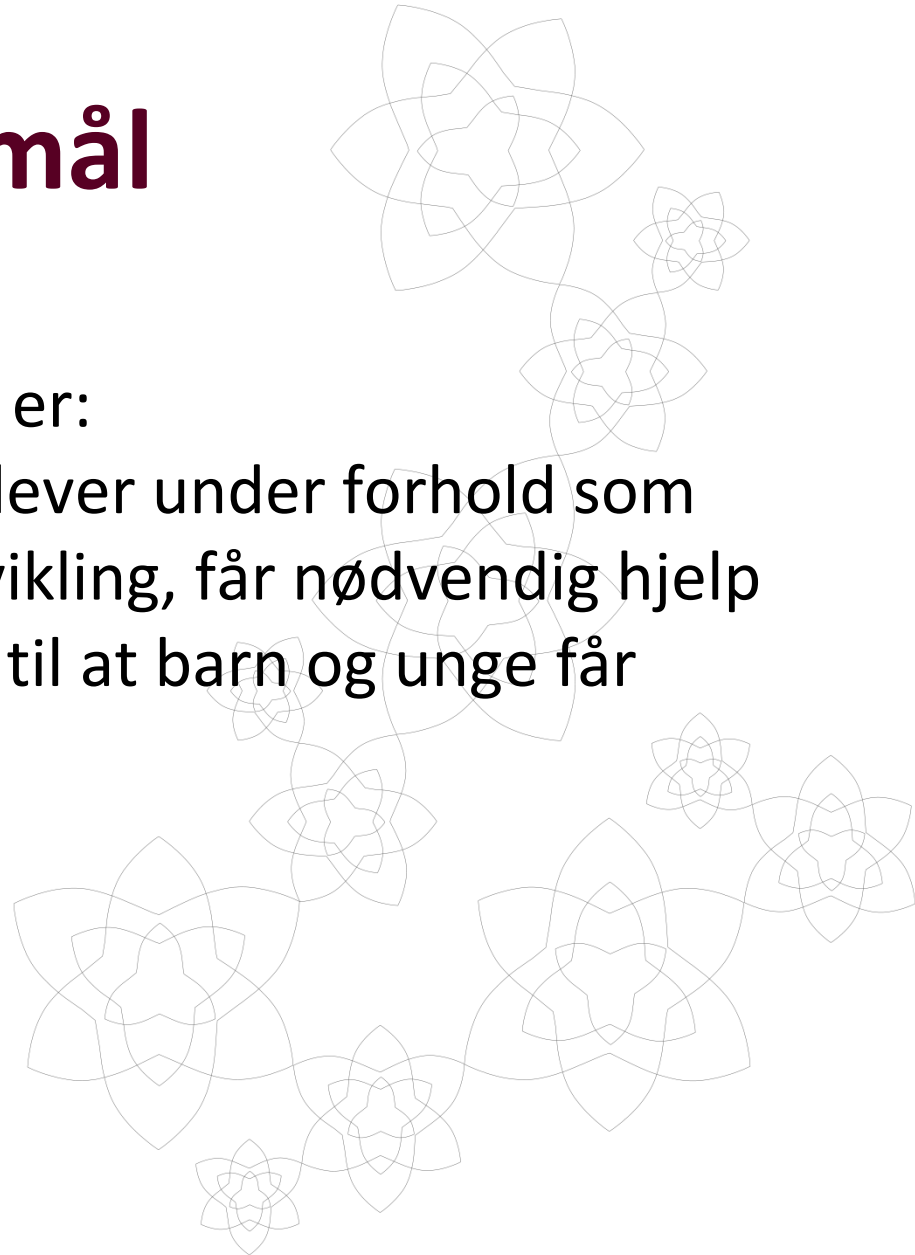

Barnevernets formål

Bvl. § 1-1:

«Formålet med denne loven er:

å sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid å bidra til at barn og unge får trygge oppvekstvilkår.»

Barnevernets ansvar for å gi hjelp

Barneverntjenesten skal yte tjenester til «alle som oppholder seg i kommunen» - § 8-1

Ved tvist om hvilken kommune som har ansvar, kan kommunene kreve at Fylkesmannen avgjør tvisten - § 8-3

Ansvar for å reise sak har barneverntjenesten i den kommunen som barnet oppholder seg i - § 8-4

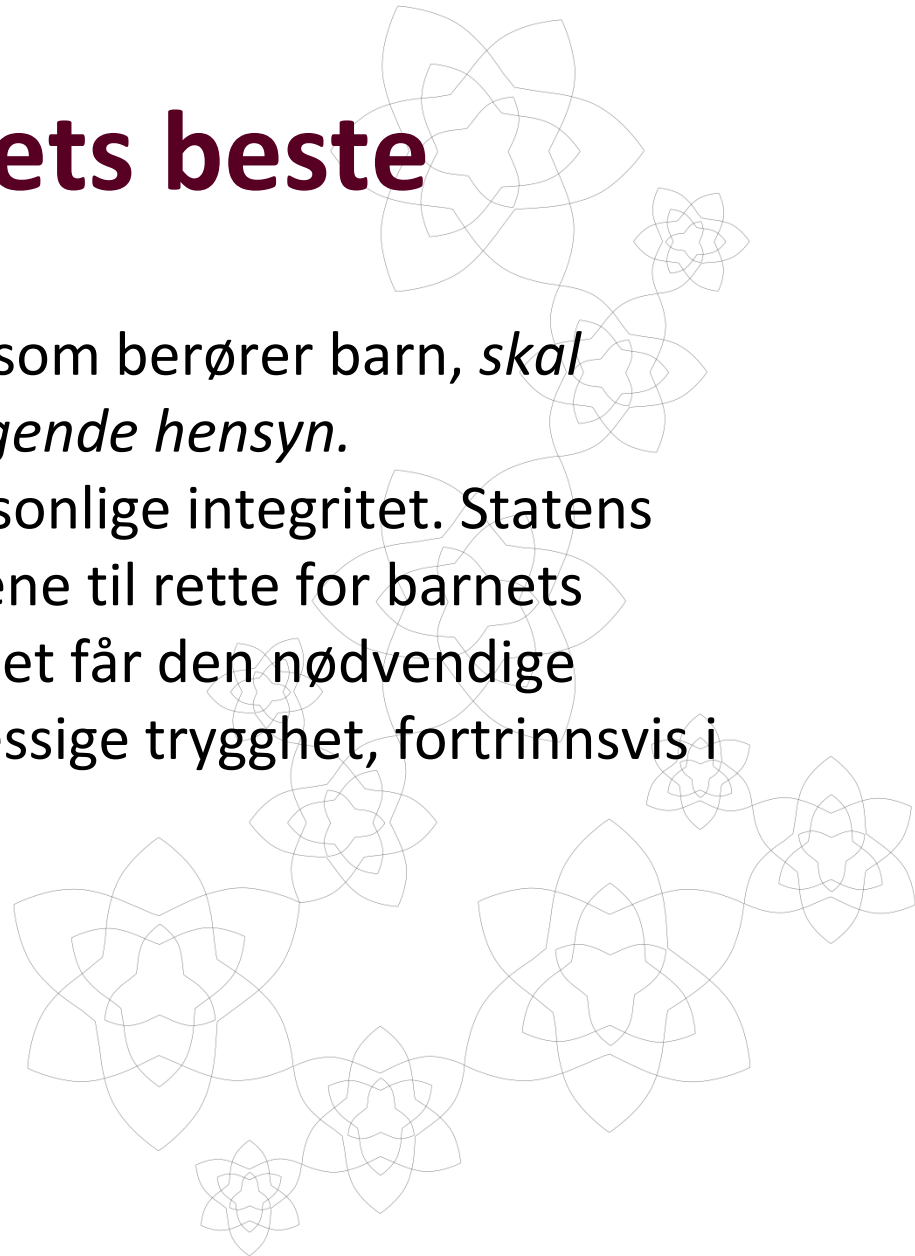

Hensynet til barnets beste

Grl § 104:

«Ved handlinger og avgjørelser som berører barn, *skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.*

Barn har rett til vern om sin personlige integritet. Statens myndigheter skal legge forholdene til rette for barnets utvikling, herunder sikre at barnet får den nødvendige økonomiske, sosiale og helsemessige trygghet, fortrinnsvis i egen familie»

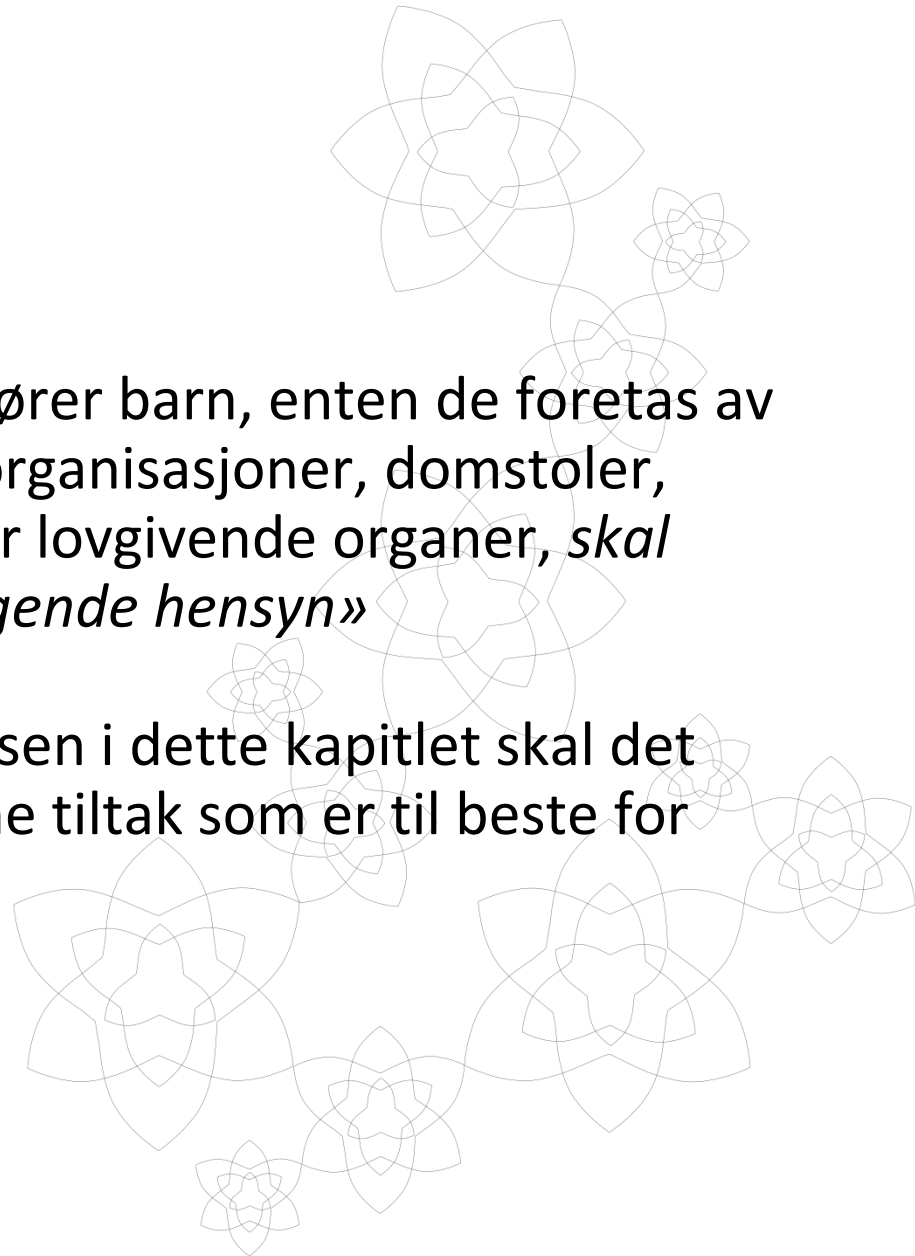
Barnets beste...

Barnekonvensjonen art 3:

1. «Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, *skal barnets beste være et grunnleggende hensyn*»

Bvl § 4-1, 1. ledd:

«Ved anvendelse av bestemmelsen i dette kapitlet skal det legges avgjørende vekt på å finne tiltak som er til beste for barnet.»

Forsvarlighetskravet

barnevernloven § 1-4: «Tjenester og tiltak etter denne loven skal være forsvarlige.»

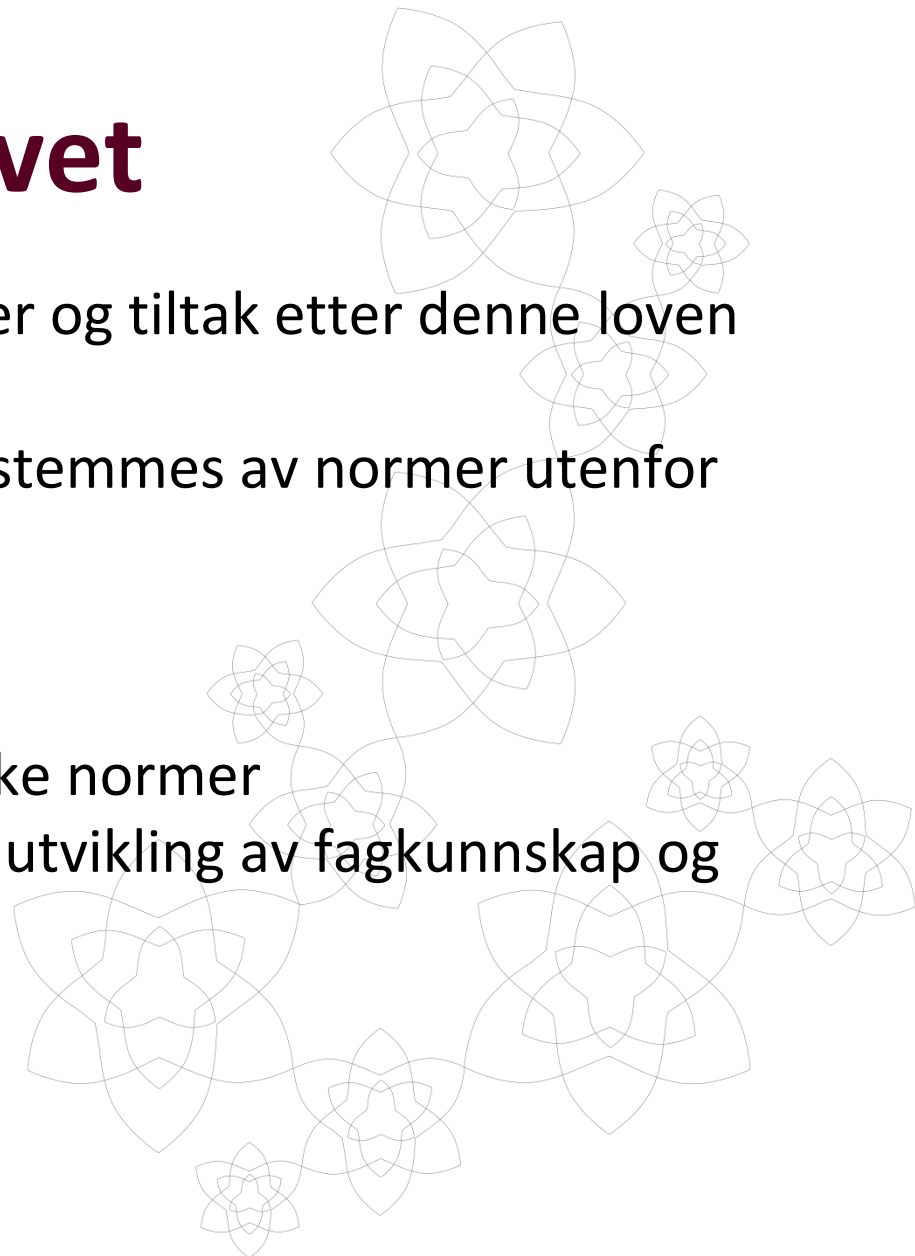
rettslig standard – innholdet bestemmes av normer utenfor loven:

- anerkjent fagkunnskap

- faglige retningslinjer

- allmenngyldige samfunnsetiske normer

Innholdet endrer seg i takt med utvikling av fagkunnskap og endringer i verdioppfatninger

Plikt til å gi helse- og omsorgstjenester

Sørge for å gi ”nødvendige helse- og omsorgstjenester”, jf. hol. § 3-1

Tilbud til alle som ”oppholder seg” i kommunen

Alle pasient- og brukergrupper, herunder personer med somatisk eller psykisk sykdom, skade eller lidelse, rusmiddelproblem, sosiale problemer eller nedsatt funksjonsevne.

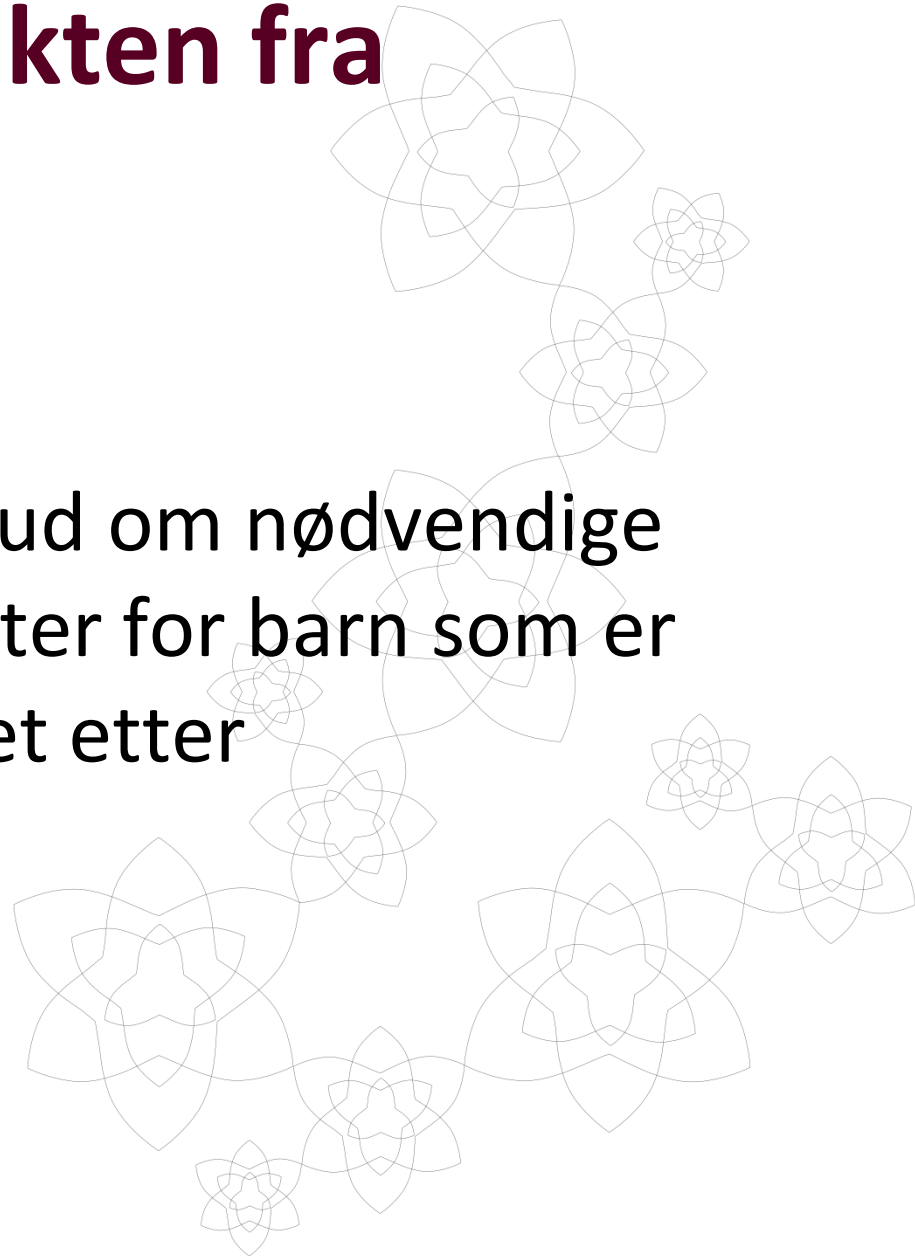
Krav til at tjenestene skal være forsvarlige og verdige i § 4-1

Presisering av plikten fra 1.7.2017:

Hol. § 3-9a

«Kommunen skal ha tilbud om nødvendige helse- og omsorgstjenester for barn som er plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven.»

Rett til å få tjenester i pasrl. § 2-1a:

Pasient og bruker har rett til øyeblikkelig hjelp fra kommunen, jf. helse- og omsorgstjenesteloven § 3-5.

Pasient og bruker har rett til nødvendige helse- og omsorgstjenester fra kommunen.

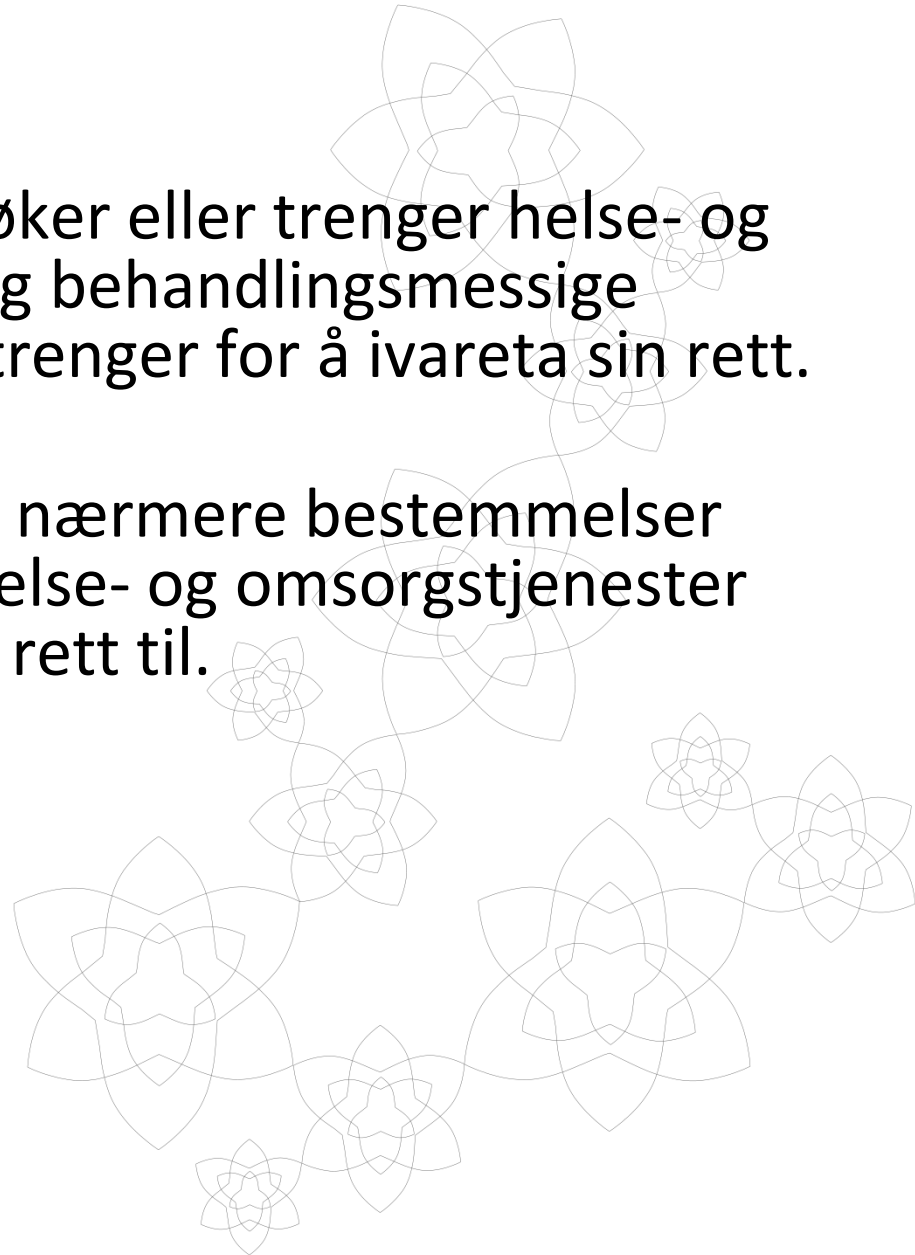
Pasient og bruker har rett til et verdig tjenestetilbud i samsvar med helse- og omsorgstjenesteloven § 4-1 første ledd, bokstav b.

§ 2-1a fortsatt:

Kommunen skal gi den som søker eller trenger helse- og omsorgstjenester, de helse- og behandlingsmessige opplysninger vedkommende trenger for å ivareta sin rett.

Kongen kan gi forskrifter med nærmere bestemmelser om hva som skal anses som helse- og omsorgstjenester som pasient og bruker kan ha rett til.

Rett til brukerstyrt personlig assistanse – pasrl. § 2-1d:

Personer under 67 år med langvarig og stort behov for personlig assistanse etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b har rett til å få slike tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse. Retten omfatter avlastningstiltak etter helse- og omsorgstjenesteloven § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav d for personer med foreldreansvar for hjemmeboende barn under 18 år med nedsatt funksjonsevne. Helsetjenester i avlastningstiltak omfattes ikke. Rettigheten omfatter ikke tjenester som krever flere enn én tjenesteyter til stede eller natttjenester, med mindre brukeren kontinuerlig har behov for slike tjenester.

§ 2-1d videre:

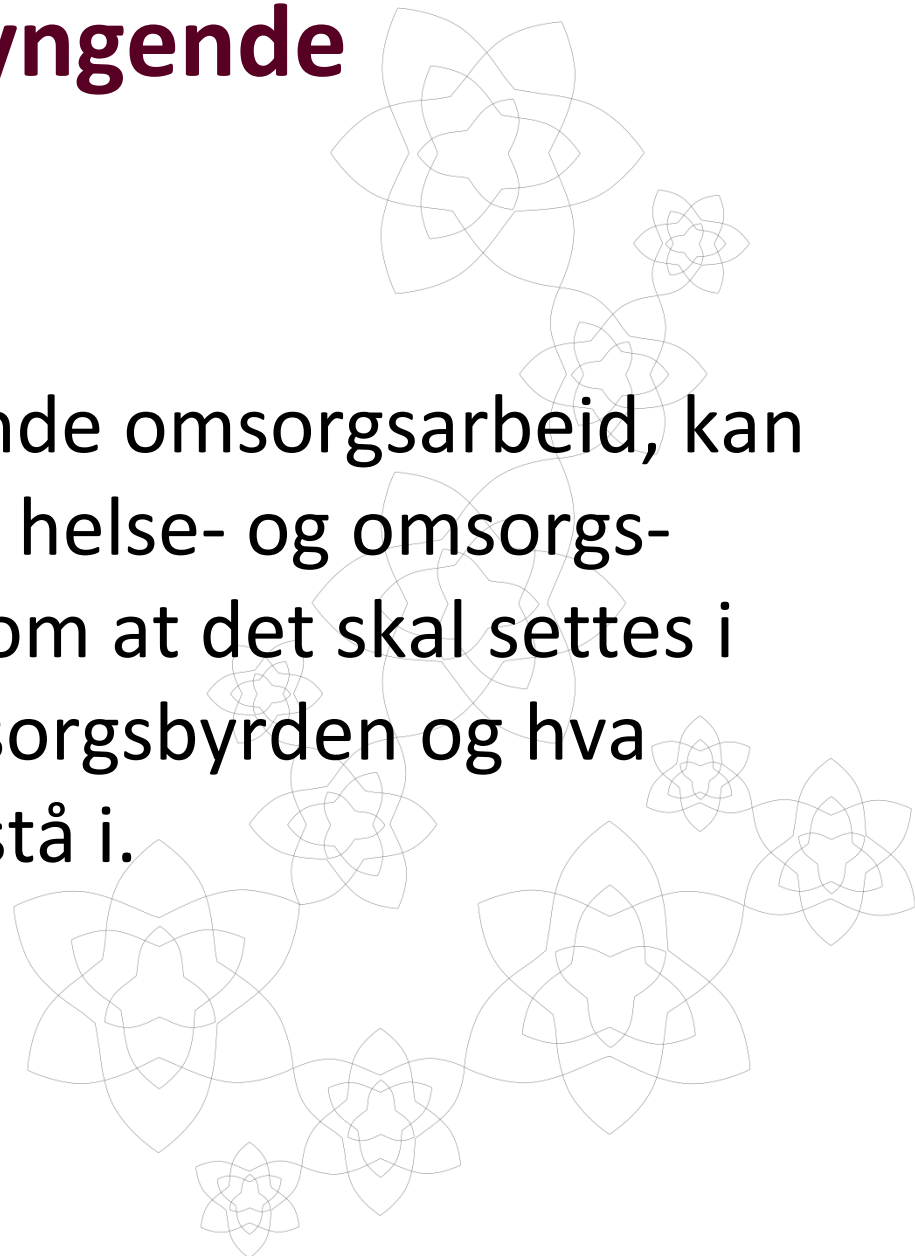
Med langvarig behov i første ledd menes behov ut over 2 år.

Med stort behov i første ledd menes et tjenestebehov på minst 32 timer per uke. Brukere med tjenestebehov på minst 25 timer per uke har likevel rett til å få tjenester organisert som brukerstyrt personlig assistanse, med mindre kommunen kan dokumentere at slik organisering vil medføre vesentlig økt kostnad for kommunen.

Tiltak ved særlig tyngende omsorgsoppgaver

Pasrl. § 2-8:

De som har særlig tyngende omsorgsarbeid, kan kreve at den kommunale helse- og omsorgstjenesten treffer vedtak om at det skal settes i verk tiltak for å lette omsorgsbyrden og hva tiltakene i tilfelle skal bestå i.

Tjenester som kommunen må tilby er bl.a.

Hol. § 3-2

6. Andre helse- og omsorgstjenester, herunder:

- a. helsetjenester i hjemmet,
- b. personlig assistanse, herunder
praktisk bistand og opplæring og
støttekontakt,
- c. plass i institusjon, herunder sykehjem

Plikt til å yte brukerstyrt personlig assistanse

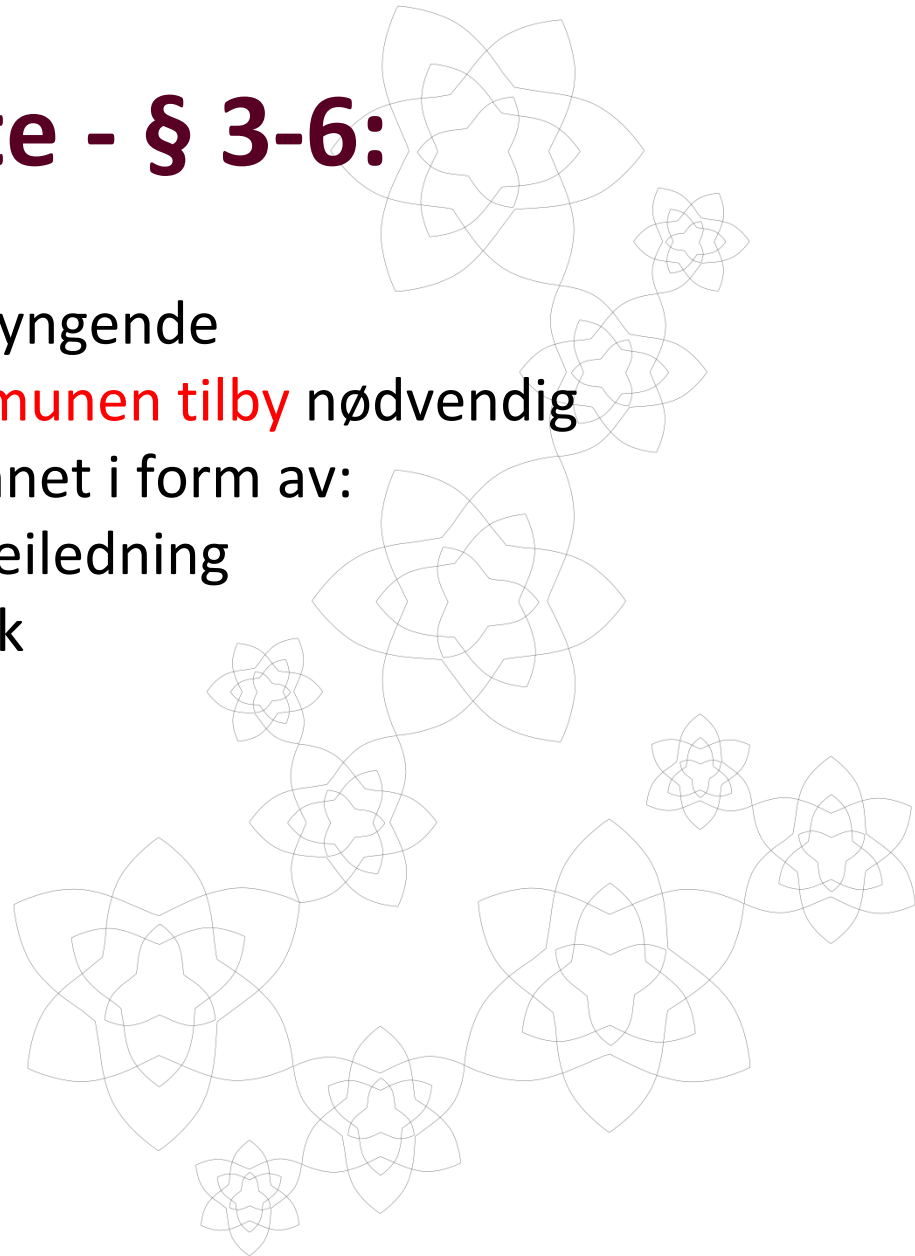
Hol. § 3-8:

Kommunen skal ha tilbud om personlig assistanse etter § 3-2 første ledd nr. 6 bokstav b, i form av praktisk bistand og opplæring, organisert som brukerstyrt personlig assistanse.

Pårørendestøtte - § 3-6:

Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid **skal kommunen tilby** nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:

1. opplæring og veiledning
2. avlastningstiltak
3. omsorgstønad

Barn som pårørende

Helsepersonelloven § 10a om helsepersonells plikt til å bidra til å ivareta mindreårige barn som er pårørende til foreldre eller søsken

Se også

[Rundskriv IS-5/2010](#) Barn som pårørende

Helsepersonelloven § 10b - ny fra 01.01.2018

Om helsepersonells plikt til å bidra til å ivareta mindreårige barn som er etterlatte etter foreldre eller søsken

Betaling for helse- og omsorgstjenester

Egenandeler må ha hjemmel i lov, jf. hol. § 11-2 og forskrift om egenandel for helse- og omsorgstjenester. Avlastning og støttekontakt er det ikke er lov å ta betalt for.

Skyss og følge til og fra avlastning skal også dekkes, presisert i rundskriv I-1/94 s. 74 og i helsetilsynets tilsynsveileder side 13:

<https://www.helsetilsynet.no/upload/tilsyn/styringsdok/2007veilederlandsomfattendeavlastning.pdf>

Sosialtjenesteloven i nav

Lovens formål:

Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, herunder at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig, og fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltakelse i samfunnet.

Loven skal bidra til at utsatte barn og unge og deres familier får et helhetlig og samordnet tjenestetilbud.

Loven skal bidra til likeverd og likestilling og forebygge sosiale problemer.

Aktuelle tjenester etter stjl.

Plikt til å gi opplysning, råd og veiledning for å løse eller forebygge sosiale problemer, etter stjl. § 17

Særlig plikt til å utrede og tilgodese barns behov ved vurdering av økonomisk stønad til livsopphold etter § 18 og § 19

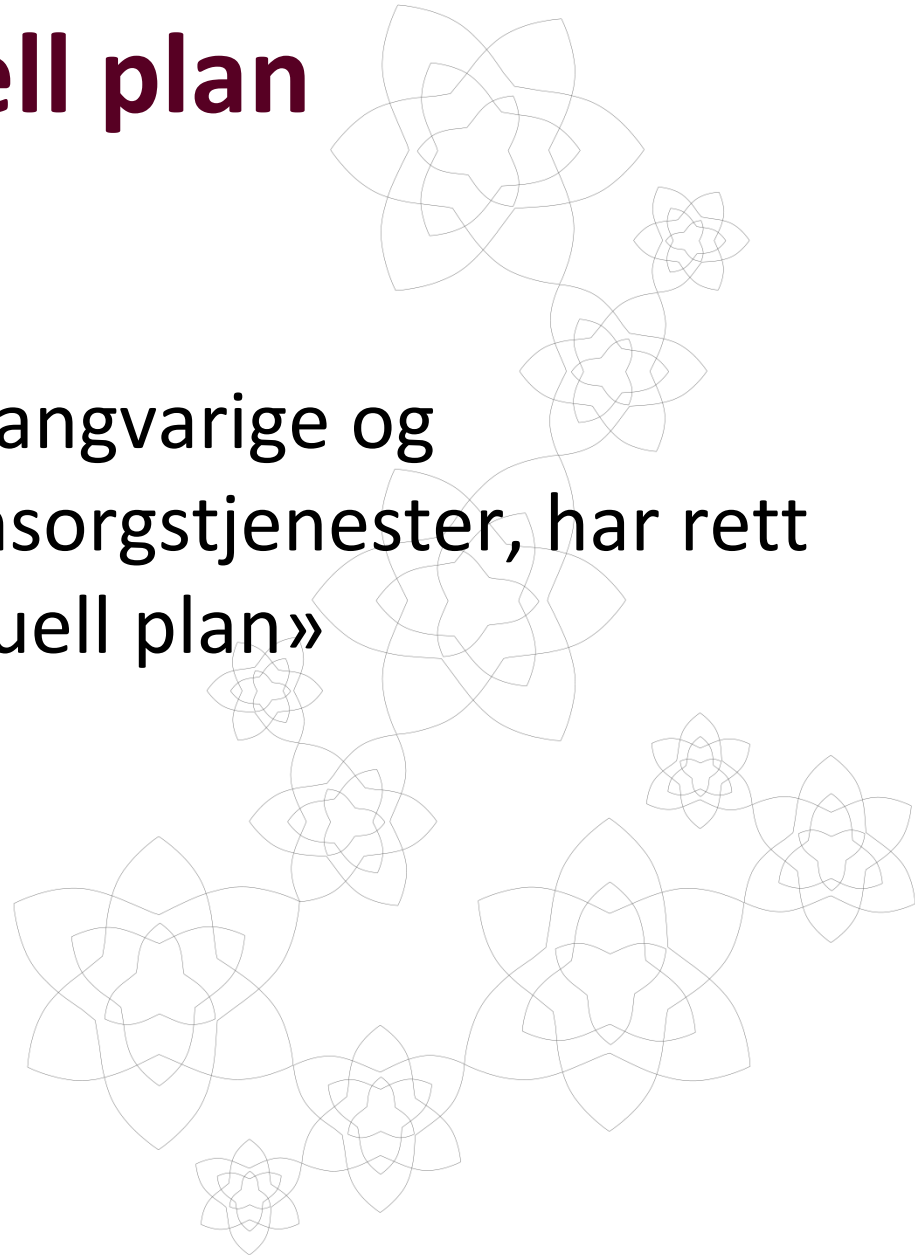
Krav til forsvarlige tjenester etter § 4

Retten på Individuell plan

Pasrl. § 2-5:

Den som har «behov for langvarige og koordinerte helse- og omsorgstjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan»

Plikt til å utarbeide IP etter hol.

§ 7-1

Kommunen skal utarbeide en individuell plan for pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter loven her. Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den enkelte.

Meldeplikt om behov for IP og koordinator etter helsepersonelloven § 38a og hol. § 2-1.

Forskrift om habilitering og rehabilitering kapittel 5

- Forutsetter samtykke fra den det gjelder, § 17
- «Sørge for»-ansvaret er hos kommunens helse- og omsorgstjeneste og helseforetaket
- Koordinerende enhet har det overordnede ansvaret
- Helse- og omsorgstjenesten må samarbeide med andre tjenesteytere og etater om brukeren har behov for tjenester fra

Koordinator § 21

- For pasienter og brukere med behov for langvarige og koordinerte tjenester etter helse- og omsorgstjenesteloven, skal kommunen tilby koordinator, jf. helse- omsorgstjenesteloven § 7-2. Dette gjelder uavhengig av om pasienten eller brukeren ønsker individuell plan.
- Koordinatoren skal sørge for nødvendig oppfølging av den enkelte pasient eller bruker. Koordinator skal også sikre samordning av tjenestetilbudet og fremdrift i arbeidet med individuell plan.

Plikt individuell plan etter bvl.

§ 3-2a

Barneverntjenesten skal utarbeide en individuell plan for barn med behov for langvarige og koordinerte tiltak eller tjenester dersom det anses nødvendig for å skape et helhetlig tilbud for barnet, og det foreligger samtykke.

Barneverntjenesten skal samarbeide om planen med andre instanser barnet mottar tiltak fra.

Plikt om IP etter sosialtjenesteloven i NAV

§ 28:

Den som har behov for langvarige og koordinerte tjenester, har rett til å få utarbeidet individuell plan. Planen skal utformes i samarbeid med tjenestemottakeren, jf. § 42. Kommunen skal samarbeide med andre tjenesteytere om planen for å bidra til et helhetlig tilbud for den det gjelder.

Brukermedvirkning

- Kommunen plikter å legge til rette for medvirkning på systemnivå etter hol. § 3-10
- Individuell rett til medvirkning finnes i pasrl. § 3-1
- Rett til informasjon til den det gjelder er i pasrl. § 3-2, mens pårørendes rett til informasjon er i § 3-3
- Lov om sosiale tjenester i nav § 42 om plikt til å rådføre seg med tjenestemottaker
- Bvl. § 4-1 om barns rett til medvirkning og § 6-3 om uttalerett under saksbehandling

Barnets rett til medvirkning

Grunnloven § 104:

Barn har krav på respekt for sitt menneskeverd. De har *rett til å bli hørt* i spørsmål som gjelder dem selv, og deres mening *skal tillegges vekt* i overensstemmelse med deres alder og utvikling.

Jf. Barnekonvensjonen art. 12.

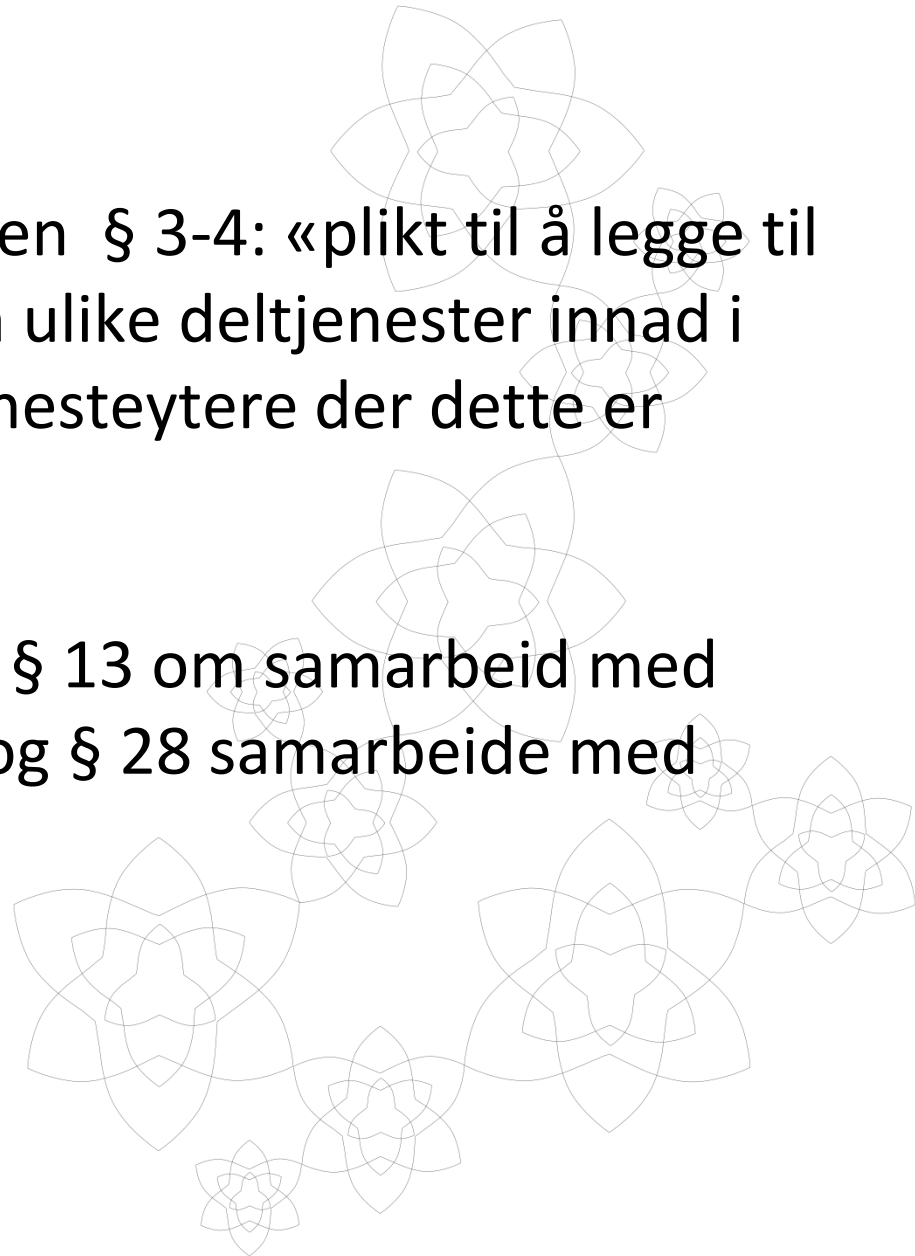
Sivilombudsmannens årsmelding 2016 artikkel

[«Barnekonvensjonens krav til forvaltningens saksbehandling»](#)

Samarbeidsplikt

Helse- og omsorgstjenesteloven § 3-4: «plikt til å legge til rette for samhandling mellom ulike deltjenester innad i kommunen og med andre tjenesteytere der dette er nødvendig...»

Lov om sosiale tjenester i nav § 13 om samarbeid med andre deler av forvaltningen og § 28 samarbeide med andre tjenesteytere om IP

Samarbeidsplikt ...

Barnevernloven § 3-2 om plikt til å samarbeide med andre deler av forvaltningen

«Ansvarsforhold for barn plassert utenfor hjemmet etter barnevernloven med tjenester som hører inn under annet lovverk», Helsetilsynet 2015

Opplysningsplikt kan også forekomme mellom de ulike tjenesteyterne, jf. stjl. § 45, hol. § 2-1, jf. helsepersonelloven § 33

Ved tvist om ansvar

Rådmannen og kommunestyret kan selv avgjøre ansvarstvister internt i egen kommune

Fylkesmannen har myndighet til å:

- avgjøre tvister mellom kommuner om hvem som har ansvaret for å gi barnevernstjenester etter § 8-1 jf. § 8-3
- føre tilsyn med barnevernstjenestene
- føre tilsyn med helse- og omsorgstjenestene
- gi råd og veiledning om regelverket

Medieomtale om mangelfull koordinering og samarbeid

[Om Barneombudets rapport 6.mars 2018](#)

[Drapet på Sørlandssenteret, nrk.no](#)

[Glassjenta](#)

Bruk disse og helsetilsynets rapporter som grunnlag for læring i egen organisasjon

Lenker til regelverk helse:

Rundskriv om kvalitet i pleie- og omsorgstjenesten [IS-1201](#)

Rundskriv til pasient- og brukerrettighetsloven [IS-08/2015](#)

Saksbehandlingsveileder [IS-2442](#)

Rundskriv om omsorgslønn [I-42/98](#)

Rundskriv om BPA – [I-9/2015](#)

Lenker til regelverk ellers

[Veileder om oppfølging av personer med store og sammensatte behov, 2018](#)

[Pårørendeveileder, IS-2587](#)

[Rundskriv om sosiale tjenester i nav](#)

<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/retningslinjer-om-saksbehandling-i-barne/id279197/>

<https://www.bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gRSz20Qz2D1094B>

<https://www.bufdir.no/bibliotek/RettsdataStartPage/Rettsdata/?grid=gRSz20Qz2D24z2F05>

